

Наше Лемко

РІК V.

Ч. 14 (110)

Львів, 15-го липня 1938.

Виходить двічі в місяць.
Адреса: Львів, ул. Новий Світ ч. 22.
Телефон ч. 244-67.
NASZ LEMKO, LWÓW, UL. NOWY ŚWIAT 22.

ЦІНА ЧИСЛА 15 ГР.

Оголошення після угоди.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Річно 3 зол., Піврічно 1:80 зол., Чвертьрічно 1 зол.
ЗАКОРДОНОМ: Річно 1 ам. дол. або рівновартість.

Сорок тисяч українського народу взяло участь у похоронах Генерала Тарнавського.

Похоронний похід виходить із святоюрського подвіря.

У вівторок 28. червня ц. р. захорів тяжко в Черниці к. Бродів, бувший Начальний Вожд Української Галицької Армії, Генерал Мирон Тарнавський. Як виявилось, Він мав в шлунку боляка, який тріс. Єдине, що могло врятувати Його, це операція. Тому Генерал Тарнавського перевезено до „Народньої Лічниці“ у Львові, куди Він приїхав у вівторок ввечером.

Негаймо зібралось лікарське консіліум під проводом проф. д-ра Панчишина і прийшло до прикрого висновку, що операція неможлива, бо серце не витримає.

Цілу ніч дижурували при Генералі лікарі, а б. старшини У. Г. А. навідувались до свого бувшого Вождя.

Ранком Генералові значно погіршилося і лікарі не робили вже

ніяких надій на вдержання Генерала при житті.

В середу дня 29. червня в год. 9.50 рано Ген Мирон Тарнавський помер.

*

Мирон Тарнавський прийшов на світ у священничій сім'ї, в дні 29-го серпня 1869 року, в селі Бариліві, радехівського повіту. По скінченні гімназійних шкіл зголосився до відбуття однорічної військової служби. У старшинській школі набуває майбутній Вожд Української Галицької Армії воєцького знання та вправи в жовнярському ремеслі. Світова війна заскакує молодого старшину в Золочеві. Тут бачить Він страшну трагедію українського народу: в тюрмах і на шибеницях гинуть сини та доньки нашої Землі з рук мадярів та його серце

кривавиться з терпіння. На початку 1916-го року приділюють Мирона Тарнавського до Коша Українських Січових Стрільців, на становищі команданта Коша та Вишколу. Відтак у ступні майора опинюється знову на фронті. Вкінці, як німецько-австрійська армія ввійшла на Україну, Мирон Тарнавський з'їдає приділений до штабу дивізії як знавець і референт українських справ. У 1918-му році отаман Мирон Тарнавський збирає Січових Стрільців, які опинилися в таборі, де Він був командантом. По розвалі Австрії до останніх днів Української Галицької Армії, Мирон Тарнавський, український генерал, не розстається з українським фронтовим воєцтвом. Диктатор Петрушевич іменує генерала Мирона Тарнавського Начальним Вождом

Української Галицької Армії. І повів Вождь свою Армію садами слазних наших предків у Золотоверхий Київ. Під Його проводом від Карпат аж по Козацьке Море зазначили сліди своєї слави сини Галицької Волості на чолі з своїм Начальним Вождом Мироном Тарнавським. Та трагічні дії У.Г.А., влетені в колесо нашої історії, добігли кінця. Наш Вождь приневолений вертатися до свого українського села.

На сумну вістку про смерть Начального Вождя низько похилися українські чола. Цілі три дні у Святоюрський храм ішли: молоді, старші, жіночі з дітьми на руках востанє бачити свого Генерала. Правдилися Панахиди й Богослуження, а в суботу Архирейська Служба Божа рано, пополудні по-

чаток похоронів у церкві та на подвір'ї церкви святого Юра. Всюди вірцевий лад, повага на всіх лицях. Сорок тисяч Українського Народу віддали прийшло останню прислугу Начальному Вождю. Похід улицями міста Львова у супроводі ВПреосявених Кир Івана й Никити, львівських Єпископів на чолі з Духовенством (усіх українських Священників було на похоронах 108) — на Янівський дивнар. Там, де поховані наші Брати, у тіні тисячів хрестів... З усіх українських земель приїхали делегації поклонитися Начальному Вождю. Від нашої Лемківщини теж були представники, що кинули грудку землі Великому Вождю та віддали честь Пану Генералові.

Вічна Йому Память!

—o—

Генералові Тарнавському

Славним Тіням наших українських князів, лідарів і гетьманів прибув останніми днями новий Товариш вічного сну. Дня 29. червня 1938 р. віддав Свійого лицарського і шляхетного духа Богові один з творців і носіїв Великої Легенди, Начальний Вождь УГА (Української Галицької Армії), бл. п. Генерал-четар МIRON Тарнавський. Ця подія потрясла до глибини душі цілим Українським Народом, та важким тягарем невимовного смутку й болю лягла на його серця... Сумом покритася, як широка і далека, Земля Українська, рісні сльози виступили на лице усіх її синів і донюк, котрих душа живе, а серце бється для Великої Ідеї... Якесь таємна, внутрішня, непереможна сила вдарила у найніжніші й найчудливіші струни наших зболілих сердець і почувань... сила, якої опанувати ні затамувати не дасться...

А цєю силою — то не то вже гаряча, але прямо князя любов до Батьківщини... Любов до тої Великої Ідеї, в ім'я котрої на чолі лицарських полків героїської Української Галицької Армії на широких, кривавих побоєвицях, борюся, за котрою тужив, та за котру терпів Начальний Вождь тої Армії, бл. п. Генерал МIRON Тарнавський... І сплетиться перед зорькими очима нашої буйної уяви шлях... Шлях далекій і широкій... Шлях з нашої недавно минулої, а тепер вже прямо легендарної минувшини... Шлях радощів і смутку пере-

мог і невдач... Шлях славних, лицарських подвигів і героїчних терпнів, до завершених, то пересених в ім'я святої Батьківщини та її Волі!... Шлях до Високої і Ванеслої Ідеї... до Сонця, Волі!...

Ще шлях бл. п. Начального Вождя, та героїських полків українських „Галичан“, що йшли під Його проводом через Проскурів, Жмеринку, Виницю, Хвастів аж ген по Дніпро... до Золотоверхого Києва...

І тут Українська, Оружна Сила, що вироста і складалася тоді з обох об'єднаних, Українських Армії, Надніпрянської і Галицької, досягнула в днях 30. і 31. серпня 1919 р. під проводом б. Начального Вождя, бл. п. Генерала МIRON Тарнавського, вершок перемоги, триюмфу й поводження... Золотоверха Столиця України стала тоді вільна й освободжена, а московські большевики під напором Українських, Оружних Сил пішли тоді в

рості і в розсіпку... І цей найсвітліший момент нашої найвищої історії, момент найбільшого воєнного подвигу об'єднаних, Оружних Сил Українського Народу, буде по віки нерозривно злучений з іменем покійного, Начального Вождя, бл. п. Генерала МIRON Тарнавського! І мимо пізніших невдач, мимо утраченої волі, мимо нездійснених тоді мрій і неосягнених стремлень — цей момент окрив безсмертною честю і славою тодішні об'єднані, Українські Армії, та їх героїського, Начального Вождя, бл. п. Генерала МIRON Тарнавського.

Шлях до Велікої Метри веде не тільки через радощі, триюмфи та побіди, але може ще більше через невдачі й неповодження, болі й терпіння... через осети й тернину, через скельні звалища й яруги, через темні пропасти й дебри... В такому саме напрямі поправадив покійного Начального Вождя, та цілу Українську Націю шлях до Метри, почавши від 31. серпня 1919 р., від Золотоверхого Києва... А це через піспішний відворот від Столиці, через замкнення в жахливим т. зв. „Чотиркутнику Смерті“, через страшне здєсяткування тифом і московсько-большевицькими розстрілами наших найкращих, новітніх Лицарів, а кінці через цілковитий розвал обох Українських Армії, а з ними й Української Державности, та через затягнення на довгі роки тяжкими, оловяними хмарами українського, національного небозводу... А на вид того вьсього мусів боліти душею і кровавитися серцем і бл. п. Начальний Вождь... І то від наведеної дати аж дотепер.

А чому це сталося?... Тому, що Боже Провидіння жадає від Української Нації ще більшого і тіснішого внутрішнього об'єднання, ще більших діл, ще величніших і більших побід, які ці в дні 30. серпня, 1919 р. !...

—o—

З калькуляції молодого термінатора :

Маю років 14 і-жде мене 3 роки терміну й челядничої практики, разом 312 тижнів праці. Кожного тижня відложу 2 зл. і це дасть мені 624 зл. З відсотків приїде мені окола 100 зл. Маючи 20 років зможу відчинити самостійний ремісничий варстат, як буду пильним і ошадним.

І найдрібніша послідовна цілева ошадність

В ПРОМ-БАНКУ

Львів, Гродзиських 1. І. п.

тел. 292-15, 200-15.

дозволить відчинити самостійний варстат праці.

Підемо до Гошева.

Ювілейний рік, це святий час! В цьому році кожна душа може вимолити дуже багато ласк для себе й для свого народу.

Цього року Ясна Гора в Гошеві святкує ювілей 200-ліття чудотворної Ікони Божої Матері в Гошеві. З весняною погодою стануть напливати на Ясну Гору тисячні маси вірних дітей Цариці з ювілейним поклоном Цариці Карпат.

Щоб якнайкраще скористати з цього ювілейного Марійського року, подаємо коротко історію чудотворної Ікони Божої Матері на Ясній Горі в Гошеві.

В часі козацьких воєн схоронили в домі Гошовських, в Дунаєві, три доньки Андрія Шугая. Вертаючи домів, забули в домі Гошовських свій найбільший скарб, ікону Божої Матері, що її вивезли були з рідного дому. На гаряче прохання Гошовських, Андрій Шугай подарував цю Ікону Гошовським. Ікону прибрано в дорожні рами й поміщено на почесному місці в домі. 1736 року багато людей завважило дивну ясність, що біла з цього образу та й сльози на лиці Богородиці. Гошовський налякався цього і передав ікону до церкви в Дунаєві. З незанихтливих причин Ікону поміщено в захристі. Це не подобалося Миколі Гошовському і він, після року, постарався в тодішнього галицького Митрополита Атанасія Шептицького, щоб цей образ передано до василянської церкви в Гошеві (біля Болехова), де Гошовський мав свої добра. Після канонічного провірення ікони церковна влада грамотою з дня 11. липня 1737 р. узнала Ікону за благодатну, чудотворну. Дня 5. серпня цьогож року духовенство з трьох сусідніх деканатів торжественно перенесло ікону до церкви оо. Василян у Гошеві. Від того дня з усіх сторін краю почали горнутися на Ясну Гору прочани, навіть з Буковини і Закарпаття. Всі ласки й чуда одержані на Ясній Горі є списані в окремій літописі монастиря, що його продовжують до сьогодні.

Хіба не треба описувати усіх бід і нещастя, що їх тепер переживає весь світ, а зокрема наш нарід. Ріжних шляхів і способів шукає людство і наш нарід, як направити все сьогочасне лихо, як злегчити недолу, що нас гнетє. Одначе світ у всіх своїх стараннях і мір-

куваннях забуває на Ту, що під хрестом стала Матірю усіх, утіхою страждаючих, прибіжком гнетєних... Не знає чи не хоче знати світ, що без Марії нема Господа Ісуса, нема Божої благодати, нема щастя й добра. Цього навчив нас найкраще великий наш князь Ярослав, що його українська історія зове заслужено іменням „Мудрий“. Можуть історики добачувати в цій його назві „Мудрий“ його великі державно-творчі дарування, але ми скажемо, що ця його велич і мудрість найбільше проявилась в тому, що він 1037 р. віддав свій нарід в опіку Діві Марії.

Хто знає, що сталося б з нами до сьогодні, якби не покров Небесної Неньки, Цариці України, що її великий князь Ярослав 900 літ тому віддав в опіку весь наш нарід і край! Не буде пересалою, коли скажемо, що місцевості з чудотворними іконами Божої Матері були для нас твердинями, що їх ніяка сила врага не могла і не зможе одолити, що були і є муром см. віри нашого народу, джерелом його сили й надії!

Тож годиться, щоб ми українці, які зросли під покровом Цариці України, не забували про її чудотворні місцевості, а передовсім про Ясну Гору в Гошеві, що вславилася великими щедротами Марії.

Спішім у цім ювілейнім році на Ясну Гору в Гошеві! Тут знайде серце наше все, чого воно прагне! Вискажім у стіп Марії все, що нас болять, що нас тривожить, а виждемо потішені, ободрені від стіп її ікони.

В цьому ювілейному році заміряємо на Ясній Горі в Гошеві святе й велике діло: зробити торжественну віднову посвяти нашого народу Цариці Небес, що її 900 літ тому вчинив уперве у святому городі Києві великий князь Ярослав Мудрий! Хочемо цей день зробити всенародним святом цілої нашої Землі. Про речинь його і про подробиці повідомимо край в своїому часі на сторінках української преси. Покищо замітимо, що тривкою й наглядною памятною цієї посвяти буде величавий прапор Марії, якого торжественне посвячення відбудеться осінню цього року, на закінчення ювілейних торжеств. На прапорі цім будуть виписані імена тих наших міст, сіл, установ, родин і осіб, що причиняться значнішою жертвою до устроєння цього прапору.

Діти Марії! Нехай слава Марії залунає в цьому році по всій нашій Землі! Не жалуймо жертв і труду для Марії в її ювілейному році на Ясній Горі!

Спішім громадно, в zorganizованих паломництвах, зложити ювілейний поклон Цариці Карпат на Ясній Горі в Гошеві!

Оо. Василяни, Говів.

ВПреосв. Епископ Кир Іван і Никита йдуть з Духовенством на чолі похоронів Генерала Мирона Тарнавського.

Української Галицької Армії. І повів Вождь свою Армію садами славних наших предків у Золотоверхий Київ. Під Його проводом від Карпат аж по Козацьке Море зазначили сліди своєї слави сини Галицької Волості на чолі за своїм Начальним Вождом Мироном Тарнавським. Та трагічні дні В.Г.А., влетіли в колесо нашої історії, добігали кінця. Наш Вождь приневолений вертатися до свого українського села.

На сумну вістку про смерть Начального Вождя низько похилили українські чола. Цілі три дні у Святоюрський храм йшли: молодь, старші, жінки з дітьми на руках востанє бацити свого Генерала. Правилися Панахиди й Богослуження, а в суботу Архирейська Служба Божа рано, пополудні по-

чаток похоронів у церкві та на подвір'ї церкви святого Юра. Всюди взірцевий лад, повага на всіх лидах. Сорок тисяч Українського Народу віддати пришло останню прислугу Начальному Вождю. Похід ульмиа міста Львова у супроводі ВПреосвященних Кир Івана й Никити, львівських Єпископів на чолі з Духovenством (усіх українських Священників було на похоронах 108) — на Янівський цвинтар. Там, де поховані наші Брати, у тіні тисяч хрестів... З усіх українських земель приїхали делегації поклонитися Начальному Вождю. Від нашої Лемківщини теж були представники, що кинули грудку землі Великому Вождю та віддали честь Пану Генералові.

Вічна Йому Память!

—о—

Генералові Тарнавському

Славним Тіням наших українських князів, лицарів і гетьманів прибув останнім днями новий Тожарив вічного сну. Дня 29. червня 1938 р. віддав Свогого лідарського і шляхотного духа Богові один з творців і носіїв Великої Легенди, Начальний Вождь УГА (Української Галицької Армії), бл. п. Генерал-четар Мирон Тарнавський. Ця подія потрясла до глибини душі цілим Українським Народом, та важким тягарем невимовного смутку й болю лягла на його серця... Сумом покритая, як широка і далека, Земля Українська, рясні слюзи виступили на лице усіх її синів і доньок, котрих душа живе, а серце бється для Великої Ідеї... Якась таємна, внутрішня, непереможна сила вдарила у найніжніші й найчутливіші струни наших зболілих сердець і почувань... сила, якої опанувати ні затамувати не дасться...

А цею силою — то не то вже гарача, але прямо килюча любов до Батьківщини... Любов до тої Великої Ідеї, в ім'я котрої на чолі лідарських полків героїської Української Галицької Армії на широких, кривавих побоевищах, борюся, за котрою тужива, та за котру терпів Начальний Вождь тої Армії, бл. п. Генерал Мирон Тарнавський... І стелиться перед зорькими очима нашої буйної уяви шлях... Шлях далекий і широкий... Шлях з нашої недавно минутої, а тепер вже прямо легендарної минувшини... Шлях радощів і смутку пере-

мог і невдач... Шлях славних, лідарських подвигів і героїських терпів, то довершених, то перенесених в ім'я святої Батьківщини та її Воли!... Шлях до Високої і Внеслої Ідеї... до Сонця, Воли...

Це шлях бл. п. Начального Вождя, та героїських полків українських „Галичан“, бл. п. йшли під Його проводом через Проскурів, Жмеринку, Виницю, Хвастів аж ген по Дніпро... до Золотоверхого Києва...

І тут Українська, Оружна Сила, що виросла і складалася тоді з обох об'єднаних, Українських Армій, Надніпрської і Галицької, осягнула в днях 30. і 31. серпня 1919 р. під проводом б. Начального Вождя, бл. п. Генерала Мирона Тарнавського, вершок побіди, тріумфу й поведження... Золотоверха Столиця України стала тоді вільна й освободжена, а московські більшовики під напором Українських, Оружних Сил пішли тоді в

рості і в розсіпку... І цей найсвітліший момент нашої найновішої історії, момент найбільшого воєнного подвигу об'єднаних, Оружних Сил Українського Народу, буде по віки нерозривно злучений з іменем покійного, Начального Вождя, бл. п. Генерала Мирона Тарнавського! І мимо пізніших невдач, мимо утраченої волі, мимо нездійснених тоді мрій і неосягнених стремльїв — цей момент окрив безсмертною честю і славою тодішні об'єднані, Українські Армії, та їх героїського, Начального Вождя, бл. п. Генерала Мирона Тарнавського.

Шлях до Великої Мети веде не тільки через радощі, тріумфи та побіди, але може ще більше через невдачі й неповедження, болі й терпіння... через осети й тернину, через скельні звалища й яруги, через темні пропасти й дебри... В такому саме напрямі попрядував покійного Начального Вождя, та цілу Українську Націю шлях до Мети, почавши від 31. серпня 1919 р., від Золотоверхого Києва... А це через поспішній відворот від Столиці, через замкнення в жакхливім т. зв. „Чотирукутнику Смерті“, через страшне здєяткування тифом і москoвсько-більшевицькими розстрілами наших найкращих, новітніх Лицарів, а кінці через цілковитий розвал обох Українських Армій, а з ними й Української Державности, та через затягнення на довгі роки тяжкими, оловяними хмарами українського, національного невозводу... А на вид того всього мусів боліти душею і кровавитися серцем і бл. п. Начальний Вождь... І то від наведеної дати аж дотепер.

А чому це сталос?... Тому, що Боже Провидіння жадає від Української Нації ще більшого і тіснішого внутрішнього об'єднання, ще більших діл, ще величніших і більших побід, які ці в дні 30. серпня, 1919 р.!

—о—

З калькуляції молодого термінатора :

Маю років 14 і-жде мене 3 роки терміну й челядничої практики, разом 312 тижнів праці. Кожного тижня відложу 2 зл. і це дасть мені 624 зл. З відсотків прийде мені ооколо 100 зл. Маючи 20 років зможу відчинити самостійний ремісничий варстат, як буду пильним і оцадним.

І найдрібніша послідовна цілева оцадність

В ПРОМ - БАНКУ

Львів, Гродзкіських І. І. п.

тел. 292-15, 200-15.

дозволить відчинити самостійний варстат праці.

Підемо до Гошева.

Ювілейний рік, це святий час! В цьому році кожна душа може вимолити дуже багато ласк для себе й для свого народу.

Цього року Ясна Гора в Гошеві святкує ювілей 200-ліття чудотворної Ікони Божої Матері в Гошеві. З весняною погодою стануть напливати на Ясну Гору тисячі маси вірних дітей Марії з ювілейним поклоном Цариці Карпат.

Щоб якнайкраще скористати з цього ювілейного Марійського року, подаємо коротко історію чудотворної Ікони Божої Матері на Ясній Горі в Гошеві.

В часі козацьких воєн схоронилися в домі Гошовських, в Дунаєві, три доньки Андрія Шугая. Вертаючи домів, забули в домі Гошовських свій найбільший скарб, ікону Божої Матері, що її вивезли були з рідного дому. На гаряче прохання Гошовських, Андрій Шугай подарував цю Ікону Гошовським. Ікону прибрано в дорогі рами й поміщено на почесному місці в домі. 1736 року багато людей завважило дивну ясність, що біла з цього образу та й сльози на лиці Богородиці. Гошовський налякався цього і передав ікону до церкви в Дунаєві. З незаних ближче причин Ікону поміщено в захристі. Це не подобалося Миколі Гошовському і він, після року, постарався в тодішнього галицького Митрополита Атанасія Шептицького, щоб цей образ передано до василіяньської церкви в Гошеві (біля Болехова), де Гошовський мав свої добра. Після канонічного провірення ікони церковна влада грамотою з дня 11. липня 1737 р. узнала Ікону за благодатну, чудотворну. Дня 5. серпня цьогож року духовенство з трьох сусідніх деканатів торжественно перенесло ікону до церкви оо. Василіян у Гошеві. Від того дня з усіх сторін краю почали горнутися на Ясну Гору прочани, навіть з Буковини і Закарпаття. Всі ласки й чуда одержані на Ясній Горі є списані в окремі літописі монастиря, що його продовжують до сьогодні.

Хіба не треба описувати усіх бід і нещастя, що їх тепер переживає весь світ, а зокрема наш нарід. Ріжних шляхів і способів шукає людство і наш нарід, як направити все сьогочасне лихо, як злегчити недолю, що нас гнетє. Одначе світ у всіх своїх стараннях і мір-

куваннях забуває на Ту, що під хрестом стала Матірю усіх, утіхою страждаючих, прибіжищем гнетених... Не знає чи не хоче знати світ, що без Марії нема Господа Ісуса, нема Божої благодати, нема щастя й добра. Цього навчив нас найкраще великий наш князь Ярослав, що його українська історія зове заслужено іменням „Мудрий“. Можуть історики добачувати в цій його назві „Мудрий“ його великі державно-творчі дарування, але ми скажемо, що ця його велич і мудрість найбільше проявилися в тому, що він 1037 р. віддав свій нарід в опіку Діві Марії.

Хто знає, що сталося б з нами до сьогодні, якби не покров Небесної Неньки, Цариці України, що її великий князь Ярослав 900 літ тому віддав в опіку весь наш нарід і край! Не буде пересадюю, коли скажемо, що місцевості з чудотворними іконами Божої Матері були для нас твердинями, що їх ніяка сила врага не могла і не зможе одолити; що були і є муром св. віри нашого народу, джерелом його сили й надії!

Тож годиться, щоб ми українці, які зросли під покровом Цариці України, не забували про її чудотворні місцевості, а передовсім про Ясну Гору в Гошеві, що вславилася великими щедротами Марії.

Спішім у цім ювілейнім році на Ясну Гору в Гошеві! Тут знайде серце наше все, чого воно прагне! Вискажیم у стіп Марії все, що нас болить, що нас трівожить, а виждемо потішени, ободрені від стіп її ікони.

В цьому ювілейному році заміряємо на Ясній Горі в Гошеві святе й велике діло: зробити торжественну віднову посвяти нашого народу Цариці Небес, що її 900 літ тому вчинив уперве у святому городі Києві великий князь Ярослав Мудрий! Хочемо цей день зробити всенароднім всяком цілої нашої Землі. Про речинь його і про подробиці повідомимо край в своїйому часі на сторінках української преси. Покищо замітимо, що трівокою й наглядною памятною цієї посвяти буде величавий прапор Марії, якого торжественне посвячення відбудеться осінню цього року, на закінчення ювілейних торжеств. На прапорі цім будуть виписані імена тих наших міст, сіл, установ, родин і осіб, що причиняться значнішою жертвою до устроєння цього прапору.

Діти Марії! Нехай слава Марії залунає в цьому році по всій нашій Землі! Не жалуємо жертв і труду для Марії в її ювілейному році на Ясній Горі!

Спішім громадно, в організованих паломництвах, зложити ювілейний поклін Цариці Карпат на Ясній Горі в Гошеві!

ОО. Василіяни, Готів.

ВПрєосв. Епископ Кир Іван і Никита йдуть з Духовенством на чолі похоронів Генерала Мирона Тарнавського.

Відкриваймо свою Америку.

Майже кожне наше українське село відчуває дошкульний брак землі. Рілля так уже полайована, що від господарських будинків аж по межі сусіднього села самі вузькі ленти поля, що й коня нема на чому завернути. В взязку з цим не тільки недостача хліба, але головню шпораз менші можливости розбудови господарського варстату праці зганяють сон з очей наших сільських газдів.

А коли ще прийдеться старенькому батькові винувати свою рідню — хоч сядь і плач, бо головою стіни не розібеш! Хіба б кожному по дві скиби; та ба — на двох скибах газдою не будеш. До того й заробітків — як кіт наплакав... Одним словом — недоля й біда підперезана бідною!

А інші люди, що роблять? Ось на приклад болгарин. Болгарин потрапить приїхати аж з далекої своєї батьківщини — з Балкану, що аж біля Турції знаходяться й тут на наших невжитках, та коби невжитки, але він на наших смітниках відкриває копальною золотом; до цього грубо заплативши за висносування такого для нас некорисного клатка землі. Пишемо, що болгарин відкривають копальні золотом на невжитках і смітниках. Як же ці невжитки та смітники? Це найзвичайніші собі замські менші або більші клатки поля, на яких місто скидає всяку непотріб, як сміття, рештки з румовиння й т. д. Болгарин винаймає на основі 3 до 6 річного контракту пор наймання таку площу за відповідною високою оплатою (деколи поперх 500 зл. за 1 морг) і починає на такому пультарі господарювати. В першому році мало він має користи, хіба стільки, що від сонця до темної ночі добре напрацюється, та продав перших місяців його господарки видноють уже на недавнім ще смітнику гарні, добре оброблені грядки, повні городовини, або цвітів. Болгарин теж пильно стежить, за чим питає ринок; він прекрасно орієнтується, що найкраще поплачує та який рід городовини найліпше надається на його землю.. Він робить у цей спосіб гроші зі „своєї“ землі. Ми цієї штуки досі ще не навчилися, хоч нам не треба б аж замськими смітниками шукати; ми маємо вже готові землі, тільки їх перемінити на таку болгарську копальною золотом.

Неодин з вас, або ваших батьків мав у часі світової війни нагоду бачити в Італії невеличкі камінним муром або валом огорожені пільця біля господарських забудувань тамошніх мешканців. Це італійцева всьенка рілля. Італієць, побудувавши драгнтиву хатину десь на збіччі гори, починає доокола неї визбирувати каміння. З визбираних каменів робить він відповідно до величини та простору догідного під управу місця — вал і здалека по більшій частині на хребті в кошелях носить землю та штучно творить собі біля хати, деколи й дальше, клатки поля, на якому плекає виноград, ісе кукурудзу та іншу городовину.

Те саме мусять робити люди в Швеції; одначе ці мають до такої роботи догідні технічні середники та що найважливіше відповідну фахово рільничу освіту.

Ще краще використовують всі свої невжитки Бельгійці. Вони ведуть господарку найбільше раціонально, тому не мають найменшої потреби шукати поза кордонами свого краю якоїсь нової Америки.

Але вернімося до болгаринів. Болгарин потраплять видати великі гроші на подорож зі своєї батьківщини та приїхавши до нас (маємо на думці Львів і підльвівські околиці; один болгарин виначмив біля Сянока 7 моргів багновиння перед кількома роками та краще сьогодні стоїть як його сусід дичу; або під Самбором на 3 моргах плекає теж болгарин стільки різ-

Незалежний, національний журнал

„ДЗВІНОЧОК“

це найвірніший друг і приятель українських дітей. Це найкращий вчитель української дитини дошкільного й шкільного віку.

Містить: оповідання, вірші, сьенки, пісні з нотами, забави, загадки, ребусики, світлини, мистецькі кольорові рисунки, тощо.

„ДЗВІНОЧОК“

Львів, вул. Косцюшка 1а.

Передплата на рік тільки 2 зл., а зате має дитина 12 дуже цікавих і гарних книжечок.

УСМУТКУ ЧИ ПРИ ПРАЦІ РОЗРАДА ЄДИНА

ЗАКУРИТИ ПАПІРОСКУ з паперців КАЛИНА

ної городовини, що ледви подужає доставити їх до Самбора на ринок і Дрогобича) винаймає — на нашу думку — найріське поле. Колиж бо по деяких тижнях зайти на його господарку, очам своїм вірнті не хочеться! Невжеж чудо сталося на місці, де ще перед коротким часом і пес не хотів забігти? Грядка, грядка й так всьенке поле наче найкраща шахівнина. Осьде ранні огірки, помідори, — навіщо будемо все вичислювати! Про це треба би окрему книжку писати. Але ми ще з недоріам глядимо на цього „чародія“, який зробив собі зі смітника свою Америку й золотом горне повними пригороцями.

Мимохіть насувається питання: Чому наші люди не роблять цього на своїй землі, хоч їм не треба ні смітників винаймати, ні в кошах як Італійці наношувати землю на свої невжитки? Ану вгадайте, чому? Тому саме, що нам усе ще треба наставників. Але борони Боже! не таких панцизних, тільки таких, що навчили б нас з глини робити золотом, так, як це болгарин чинить. Тож дуже вказане, щоб наші й так безробітні сільські молодці наймалися — хочби тільки за саму ложку, в такого болгарина та навравшись розуму, верталися у своєся й тут одну біля одної творили Америку... А болгарин даже людяні й радо навчають... Тарнович Ю.

Ювілейне Свято „Просвіти“ в Вашій місцевості — це мірло національної свідомості Вашої громади!

Найкраща пам'ятка Ювілейного року „Просвіти“

Повідомаємо наших Читачів, що Ювілейний Діловий Комітет 70-ліття „Просвіти“ видав сім прекрасних картин, які повинні в цьому році прикрасити всі українські хати, — домівки українських установ, як Читальень, Кооператив та інших обовязково! Це три великі образи і чотири малі — а всі виконані по мистецькій й колірній.

Перший великий образ, кисти арт. маляра С. Гординського зображує в природних красках прапор „Просвіти“, що його Князь нашої Церкви посвятив у пам'ятку неділю, 22. травня 1938 р. в Храмі св. Юра у Львові. Сотні тисяч українців, що бажали, та не могли взяти особисто участі в цьому торжестві, подивлятимуть на цій чудовій картині прапор „Просвіти“ в усій його красі. На тлі Дому „Просвіти“ і Свято-Успенської Церкви на лицевій стороні прапору змальована аллегорія „Просвіти“ — Діва з книгою, а під нею три наші герби: Лев, Козак і Архистратиг, — а на оборотній стороні видніє знак „Просвіти“: розгорнена книга з промінні сонця золотого, з написом: „Річ сї духа перемога і щастя народу“! Ця чудова картина обрямована вінцем-плетілкою з квітки і плодів рідної землі.

Другий великий образ, кисти арт. маляра М. Буговича, це зображення масового членства „Просвіти“, її армії, її членів-лицарів. Так як у пісні співається: „Просвіти армія іде!“ Ідуть просвітняні стрійними рядами, ідуть з усіх земель рідних, їх прапори мають угоду. А там трембітарі грають на славу „Просвіти“ і її ідеї. „Просвіта“ змальована високо на синім небі як Діва з лавровим вінком і книжкою в сябї сонця золотого.

Третій великий образ, кисти арт. маляра Юлі Крайківського назвали б ми гаслом ювілейної пісні: „МОРУ СТУА!“ На цій незвичайно милій картині бачимо, як біля величавого Прапору „Просвіти“ єднається уесь український народ, усі його верстви: селяни, робітники, інтелігентні, старі, молоді й діти. Всіх їх веде одухотворена Діва в білій шатї з мережкою, у вінку, із золотою зіркою над чолом, така мила, що годї й описати, а руками огортає двоє діточок з прогнієжних кінців Рідної Землі: дівчинку з Подіся і хлопчика з Гуцульщини.

На чотирьох малих картинах, що вжуться з собою в одну цілість, зображене гасло: „В ОСВІТІ НАША СИЛА“. Намалював їх гарно і барвисто арт. М. Бугович. Мають вони скрізь і завжди пригадувати нам konieczність упертої боротьби з неписьменністю, несадімотою, темнотою — цими найбільшими ворогами народу. Під картинами гарно підібрані народні приказки про вагу освіти і науки.

Всі ці образи вартісні не тільки як високі мистецькі і гарно виконані картини для прикраси домівок, але і з огляду на свій високо виховний та освідомлюючий зміст. А ціна їх невелика: великі по 5 зол., малі по 50 гр. Хто не пожаліє того невеликого видатку на ювілейні картини „Просвіти“, той матиме прегарну прикрасу для своєї хати чи установи — і найкращу пам'ятку Ювілейного Року „Просвіти“.

Замовляти образи можна через свої філії, або просто в Книгарні „Просвіти“, Львів, Ринок 10. I. пов.

ЛЕМКІВСЬКІ ПІСНІ.

При обході поля.

Сбором ідеме, полон несеме!
Мольмєся Богу і всі посполу,
Жеби нас тучі не заходили,
Змії вітрове не пановили
Оборонь, Боже, гори, долини,
Гори, долини, наши царини.
Прийми, Боженьку, труд дорі-
(женьку,
Же-сєме обийшли гори, долини,
Гори, долини, наши царини.
Кади ідеме, Бога сьїдїме,
Бога сьїдїме, Бога просїме:
Зароди, Боже, гори й долини,
Гори й долини, наши царини.
Наша царина преч поорана,
Сріблом-золотом преч засїяна,
Стріцовим пірком заводочена.

Записав у літі 1926 р. Ю. Т.
у Завоях від 75 р. газди В. Земляна.

Чим Ви причинилися до звеличання Ювілею „Просвіти“?

Було та мохом поросло.

Де поділося наше приходство в Буківську?

Село Волиця в сяницьким повіті є положеме межі 4 латинськими парохіями, а іменно: Новотанець, Задудині, Небещани і Буківська. Мимоволї насувається питання: звідкіля там взялися латинишки? На це відповідь нам історія приходства в Буківську.

До половини 17-го сторіччя Буківське було українським селом з греко-католицьким приходством. Старі люди оповідають, що одрехівський декан о. Ігнатій Паславський (*1736 †1826) мав сина, котрого рівнож вивчив на священника. Дідичка з Буківська бажала, щоб син старого Паславського пішов слїдами свого батька і зїїста греко-католицьким священником, однаже він за намовою московських, православних агентів прийняв рукоположення від православного єпископа, а не від гр.-катола. єпископа в Перемишлі. Коли як прєсвітер вернувся до Буківська, двораки заборонили дзвонити в церкві на Службу Божу. Від тої хвилї повстала колотнеча між молодим православним прєсвітером Паславським, а парохіями-католиками, котра скінчилася тим,

що двораки побили молодого Паславського, який від побоїв вкоротці помер. Не скінчилося на тим, бо двораки постановили усунути ще й старого о. Ігнатія Паславського. Взїялися на хитрощі, а іменно: вислали старого підступом гебї з дуже важними документами до дідички аж за Вислу, звідки він довго не вертає. З його довшої не-присутности скористав православний єпископ і вислав до Буківська нового православного прєсвітера, котрого двораки прогнали, вказуючи листи о. Ігнатія Паславського, в яких він мав писати, що живе і вертає. Двораки, щоб звільнитись від дальших напастей православного єпископа, підпалили приходство в Буківську, з котрим згорїла більша часть села.

Отже в цей спосіб Буківське страшило приходство, тому горішній кїньєв села прилучився до Волиці. На місці погорілих, ослі шведці і кушнірі з Риманова ії заложили містечко з площею на торгї.

Сьогодні в Буківську нема наших парохіян, хїба пришедлиї.

I. Ш.

Наші оселі на північній Надсянщині

Недавно подала наша преса вістку з українського села на північній Надсянщині, а саме, як відбувається душествово греко-католиків у селі Дубні, ланцутського повіту.

І Дубно і Дубрівка є українськими оазами серед змаруваної околиці. Дубно, що лежить при впадді Вислоку до Сяну, це одинокі село колишньої рязівської волости Галицької Держави, що повністю зберегло досі свій український характер. В Дубні, в сімі тамошнього священника, народився в початках минулого століття відомий меценат галицького письменства без огляду на напрям — судовий радник Михайло Качковський, якого неслухно вважають за свого виключно галицького москвофіла. Він підмагав також літературу працю народолюбів, як австрійський урядовець вороже ставився до думки галицьких москвофілів про політичне об'єднання Галичини з Росією, а перед своєю смертю радів із здобутків прихильників української національної ідеї. Виїжджаючи в подорож до Швеції, Качковський мав намір вертатися звідтам

через Росію в Україну; при прощанні говорив він на „Бесіді“ у Львові: „Поїду на Україну, і коли пересвідчуся, що там справді так говорять, як у Галичині, і як ви пишете, то я ваш“. Але він помер, як тільки приїхав із Швеції на територію Росії, в Кронштадті коло Петербурга, його значний запис (80 тисяч австр. ринських) на різні літературні цілі дівастся в руки москвофілів, що два роки після його смерті осунали товариство його імені. Та діяльність Товариства ім. М. Качковського зовсім не pokračується з ідейними намірами свого патрона.

Крім Дубна творять українці значний відсоток населення в містечку Лежайську та в таких селах ланцутського повіту: Бриська Воля, Ельня, Жухів, Курилівка, Лукова, Ожана. Прихоєць, Сідлянка, Старе Місто і Янда. В ніському повіті крім села Дубрівки мешкають українці ще в Борках, Шиперках, Курніні Малій і Великій, Яроцині, Дубровиці та Здзярах. У перовороському повіті займають українці Бібрку, Вільху Бухівську, Гориці, Гренську (Г'женська), Канчугу, Кре-

човичі (відомі з недавнього страйку), Лопушну Велику й Малу, Ниджатичі, Міротин, Розбір, Синнів, Тарнавку, Тринчу й Убішин. У рязівському повіті мешкають у селах: Віла, Заліся, Годлі Шклярські, Відачів і Матисівка. Очевидно, українське населення є розпорощене і в неазваних нами місцевостях азгданих повітів.

У часах існування незалежної Галицької Держави територія нинішніх ланцутського, перовороського і рязівського, південні окраїни білоруського та західні окраїни білоруського повіту на Холмщині (околиці Крешова над Сяном) творили рязівську волость. Центр волости Рязів над Вислоком був західньо - окраїним городом Галицької Держави. Коли в половині XIV. ст. Галичиною заволодів польський король Казимир Великий, надав він рязівську волость у 1354 р. Іванові Пакославові із Строжиського; слід замітити, що в акті цього королівського надання виразно підчеркнено, що надавана Іванові Пакославові Рязівщина є частиною „руської землі“, як також і те, що Дубрівка є її пограничною оселею від польської сандомирської землі.

У княжих часах простори над Вислоком і Сяном були покриті ве-

Ю. Тарнович.

КОМАШКА.

— Ей чуєте, не було то, як старого віта риджа кобила... Кой стала віргати по селиську, а пак, як аж до Заболотещь погнала, то пів села з павзничками їй дорогу залягло. Запотічного Марина мало гусей не почеревила на подвір'ї, так борзенького віткала дохик, а Ганилик Юзько аж на вербу втюк, так ся зльонк... Кобидище — вам кльонцаками жерло, кого ино на дорозі дірвало. Шурготовій Касыді дощенту хустка на карк засунулася з чипнем, а Як Кіквіт так ся дурнув чолом у двіряну засуву, що аж му пакудьяк на карсі праснув і скочивця вобішкву му замураза я різни-ковн.

— І в той кобидиська шитка біда пішла. Заскаржив Дидичків Васько Габлюкового зятя за жінку колосків, що їх віргачи риджа зоскубнула. Зять хтів у селі на громаді полагоди, але Васько вперся до сонду, так го напалало до тих сяничанських гадукачів. Што ино сам наш мецияш в Сяноці наодмовлявся

Васька, перед процесом, але Васько нич не слухов, Іно му Пінкас з блахвичиска розуму підганяв. — Таке газда на цали село, а такому халупника вогона не акресціт...

Завзявся Васько того вогона закрукати. І люди сміялися з його, що впертий як ослик. Та що му зробиш? Він газда! Телицю Шайна погнав з обори за перші кошта до сонду. Ба, а гроши за молоко тижек гадукач ино зосунув до столика. — Моя грає, моя верхом! — кривулькав наперед до суду, а пак од пронаціи до іншого шинкасу — просяняк. — Ей, бо то гнів сліпий дорадинк...

— Людський кривдов не доробисці! — люде шептали з Чертижнього й аж за Сяночок спілкіта біжала, що за жінку стебель брат брата жидім спродав. Бо, док першій стайно на гадукачів вичистити, другому жиди за кошта до грунту дібрался.

Приходило Габлюкови з торбов, піти... А Васькови колосків ник де звернув, бо кобилина бибки з Прусика купили, а спродувані шусткі захапкали гадукачі. А до того спритняк Васько скумався зо

шваграчіма та спродуваною поле зятя на себе перев.

І хто зна, що було би пак було... Якби не комашка. Вигнав Васько красулю й лису на потічки, що біжать від Костарівещь і пасе. На небі соненько, вітерець збіжечком поколишує, перепівка підпадьомка, а корівки весело пасуться. Васько розвернувся на межі й живіт вигривав до сонічка. Довкола нього здивують дрібні-дрібнісінькі мушки комашки, а зелений коник у траві тільки вусом довгим моргає. Почіхався спляче Васько під колином, певно червона мурашка чий комар, аж під визання колін загнався, бо Васько наставив своєї худі ножиська як крикви до сонця й сопів з духоти — лежачи. Пак і слявнич це місце, щоб не свербіло та знову тер гаючу.

— Ба, ба! Під ніч зібралося, а Васько на ногу не поступилеся. Як бочка набриніла. Іно го на ношайках домів привлекли, як колоду. А без ніч гарька, аж сорочку на собі торгав Васько.

— Повідали — вмирати буде, як до серця пухлинина підйде... Ажи по старенького вітця духовного виправили, аби з Богом...

Та нема крашої над каву „П РА Ж І Н Ь“

її пють всі, що шанують
своє здоров'я.

Суспільний Промисл

Львів 24, вул. Жовківська 188.

ликими лісами та рідко населені. Тому від часів Казимира Великого заселено ці слабо заселені простори здебільша німецьким елементом, у малій мірі мазурами. Та продовж пізніших століть німецькі колоністи сполучилися під впливом польського національного характеру римо-католицького костела, до якого вони належали разом з нечисленними мазурськими осадниками. У наслідок цієї колонізаційної німецьких колоністів на північній Надсянщині переважає сьогодні польське населення. Українські губилиці залишилися там тільки гірськими островами серед польського моря; їх тепер змагають, не перебираючи засобами, винародовити.

(За „Н. С.“) Д-р. М. Андрусак.

— Борзо мі закличте Габлікового зятя, што-м го скривдив, бо довше не видома! — прозив добрих людей Васко та підвіся на постелі.

— Подь брате, сядь біля мене на постелі, бо смерть ня душить. І вибачай за таку напасть. А ви, суді, слухайте, што буду казати: Поде вертаю ціле з процесу, бо-м слухав підлої ради. І свого заміг докидаю, аби му кривду нагорнути. А на виховок телицю й двіста срібняк за його сирітські слези. — Пробач брате!

Повісти не буду писати з такої придибашки, бо ціле наше життя то одна велика повість. Але недавно був я в гостях у свого швагера Михайла в Чертежнін і моя сестричка Катерина оповідала мені, що не було ще в селі таких приятелів, як тепер у згоді живуть Васкові й побратим його Габляків. — А всьой через таку комашку, бо наперед ужалила кобилину, аж віргала, а пак самому Васкові розуму дострикнула... Га, га!

Перший український щоденник на Закарпатті вийшов в Ужгороді під наголовком „Наша Свобода“. Це велике досягнення наших братів по тамтої бік Карпат у їх національних змаганнях. Широ радіємо появою „Нашої Свободи“ та бажаємо новому щоденникові тисячі солідних передплатників. Помагай Боже!

Смерть маршала польського союму. Дня 18. червня ц. р. помер маршал варшавського союму Станіслав Цар, відомий реформатор польської конституції. На його місце вибрали маршалом союму полковника Славка.

Сто тисяч доларів для жидів одержав Комітет жидівських утікачів з Німеччини з майна одного багатого жиди в Америці. А наші Організації в Америці скільки призначили для культурних цілей своїм братам?

До одного шпиталю в Ковлі привезли молодця, який спить безперервно вже два тижні. Всякі спроби збудити його без успіху.

З української кооперації. Дня 27 і 28 червня ц. р. відбулися у Львові 25-ті річні Загальні Збори Ревізійного Союзу Українських Кооператив (РСУК). На Зборях було 442 делегатів, що заступали 1,179 кооператив. Проводив Зборами голова Ради РСВК Сенатор Івжинер Юліан Павликовський. Звідлення з діяльності вигодовив начальний директор РСВК сенатор Остап Луцький. По кінець 1938 року всіх українських кооператив було 3,330. В тому числі 2,292 кооперативів для закупу й збуту, 668 кредитових, 189 міських споживчих, 143 молочарських, 38 робітничих, ремісничих і других. В 1937 році прибуло 243 нових кооператив. Уся наша кооперація покінчила 1937 рік поважною білясновою надвишкою. З більших видачків були: 320 тисяч злотих коштів будинку РСВК при вулиці Технічкій, а 10,900 оплат до Кооп. Ради, в Варшаві. День перед Зборами була у Львові прогулька Кооперативів з Лемківщини, які звиділи Львів і мали нагоду почути з уст начального директора Луцького все щодо розвитку та обовязків українського кооперативного життя.

Наших Братів з Лемківщини широко вітав український Львів.

Стадо вовків напало на пасовиська села Черемчи к. Яселись на череду овець і вчинило господарям багато шкоди. Вовки прийшли з тамтого боку Карпат.

Новий рід протижидівської агітації. Недавно летів над містом Тарновома літак і розкидав протижидівські летючки.

Ще одна птиця. В Риманові арештували буйшого ескекутора Вітольда Кручковського за крадіж побраних від селян грошей. Скільки він украв, вираховують.

У Німеччині будуть цигани робити такими, щоб вони вимерли, бо не будуть мати потомства.

Величний врожай трускавок на Поліссі. На Поліссі так зародили цього року трускавки, що з міста Пінська перевозять щоденно по 5 тисяч великих кошиків трускавок до Варшави. А на нашій Лемківщині людям ані не сниться, щоб узятися до плекання цих корисних до продажі та смачненьких до їди ягід.

В лісах, що належать до Телича коло Мушини вогонь знищив більшу скількість опалового дерева, зложеного в с'ягах. Ніхто не знає, хто підпалив це дерево.

Хто ще не має книжечки Ю. Тариовича п. н. „Верхами Лемківського Бескиду“ - видання „Пляю“ у Львові з великою мапою цілої Лемківщини? Ціна за один примірник тільки 1.20 зл. Спішіться, бо наклад невеликий, а варто мати цю книжечку.

100 зл. кари за кольтпортаж часопису „Христос Наша Сила“. Лев Кобаний з Лосього (Новий Санч) передплатник часоп. „Христос Наша Сила“ ревно поширює цей часопис у своїй околиці. Але стрічається постійно з перепонами і труднощами, від нього домагаються навіть якогось уповноваження від... староства, або воевідства. Не помагають нічого вьяснювання Кобаного, що часопис „Христос Наша Сила“ побороле комунізм і що на кольтпортажу легальної католицької газети не треба ніякого дозволу. Коли він виказався посвідкою видавництва, відповів йому, що посвідка не має значіння, бо „ту воевудство краковске“. Адміністраційна влада засудила Кобаного на 100 зол. за кольтпортаж того часопису.

ГПУ викрало тайну радіостанції. Агентам ГПУ вдалося відкрити тайну радіостанції, що дається добре взнаки сталінівцям. Станція місти-

лася в борах під Мінськом на Білорусі. Вкрито її припалково: на стежі ГПУ, що проходила лісом посипалися кулі, які вбили двох чекістів. Залармоване ГПУ оточило ліс та розстрілюю по кількогодній стрілянні добуло опущену лісничівку, в якій містилася радіостанція. В лісничівці лежали 4 мужчини: два вбиті, два ранені. Були це вищі урядовці мінського ГПУ, а один з них навіть комісар ГПУ — Самуїл Рубінштайн. Влада вислала до Мінська спеціальні відділи ГПУ вложени з китаївців, які переводять масові ревізії.

Як воевода Костек-Бернацкі розброїв постерунок поліції. В одному селі станинського повіту, на Поліссю, трапився такий випадок: Перед поліційний постерунок заїхало авто, а з нього висів якийсь селянин, убраний по польськи в лаптях. Заставши двері постерунку замкненими, він підійшов до вікна, а коли завважив, що воно відклене, ввійшов ним до середини, описав забрав усі карабини зі стожків, вийшов, як увійшов вікном, всі до авта й відїхав! Незабаром вернулися на поліційну станицю поліційнти, що завважили брак карабінів. Зачали яктійсь за ними шукати, але безуспішно. Вже мали повідомити інші поліційні станиці, коли до телефону закликали команданта постерунку. Тут виявилось, що згаданий селянин, який забрав поліційні карабини, це був воевода Костек-Бернацкі в селянському перебранні. Він відбуває інспекцію воевідства.

Нова українська фабрика зачала працю у Винниках коло Львова. Це фабрика залізних виробів „Сталь“, власність української спілки. В продажі вже появилися цвяки з тої фабрики.

Страшне знищення від граду. В селі Іздебки пов. Березів упав град величини голубиново яйця і знищив усе збіжжя на просторі трьох кілометрів, подравнив дахи і вивів майже всі вікна в хатах. Найстарші люди не памятають дотепер в цілій околиці такого страшного знищення від граду.

Померли в Америці: Дмитро Котляр 65 літ з Дудинців к. Сянока помер 29. 4. в Порт Амб., Параска Губиш 42 л. жінка Антоша пом. 4. V. в Сайре Па, Теодор Вайда 53 л. з Кривого к. Лєська пом. 1. V. у С. Клярі Па, Андрій Куренко 62 л. з Лаборова (Закарпаття) пом. 23. IV. в Карнеді Па, Юрко Гєзла 65 л. з Лубкова пом. у Йонгстоні. В. І. П.

Гляньмо правді в очі

ХТО є правдивим приятелем працюючого люду?

Ще недавні ті часи, коли бідаки одинокий свій рятуюнок бачили в рїжних червоних, радикальних і соціалістичних „приятелях“. Але, Богу дякувати, ті часи вже раз на все минули. Большевики на землях нашої рїдної України ясно показали, який то „рай“ для працюючого народу вони готують. Розстріли, переслідування, масовий голод і невільництво в СССР відкрили очі всім. Тепер нема вже в нас ніякого бідаки, що шукав би порятунку в большевизмі.

Але є ще, на жаль, темні люди, що вірять агентам радикалів, чи соціалістів, мовляв, вони визвільять працюючих зпід ярма панів. Не бачать, що це все фальш і брехня. Колиб усіякі радикали, чи соціалісти прийшли до влади, вони напевно „помоглиб“ нашому селянинові й робітникові так само, як „помогли“ большевики.

Соціалісти й радикали найбільше нападають на католицьку Церкву і всюди проголошують, що Церква є ворогом народу, що вона помагає панам гнобити бідних людей. А завзялися соціалісти на Церкву якраз тому, що бачать добре, як Церква не лише словами, але й ділами помагає вбогим робітникам і селянам, а через те види-

рає наріз із кігтів соціалістичних і радикальних гієн

Це одна з найбезліциніших неправд, коли хто каже, що католицька Церква тримає з панамі і помагає їм гнобити працюючих. Навпаки, Церква на кожному кроці словом і ділом боронить працюючих перед визиском.

Соціална справедливість наступити на світі напевно не заслугами соціалістів і радикалів, а саме заслугами католицької Церкви. Імена великих Папів — оборонців працюючого люду, таких, як Лев XIII і теперішній Св. Отець Пій XI дають запоруку, що вбоге робітництво й селянство від Церкви і лише від Церкви дочекається здійснення своїх слущних прав на людське життя, на відповідну платню і добробут. Папи ставлять ці справи дуже рішучо — і недалекий цей час, коли вже і найнесвідомішим людям спаде з очей блахман соціалізму, а одиноким борцем соціалну справедливість і проти визиску працюючих лишилось св. католицька Церква. І вона побідить, на радість працюючих бідаків. Побідить не революціями, не вогнем і кровью, а великою заповідю Христа Спасителя про любов ближнього, як себе самого.

Ліки в городі

Про лікувальну силу городовин.

В наших ярнах є неодиї лік, особливо, коли їх споживати в сирій стані, як соки, або салати. І так у городовій салаті та в шпінаку є залізо та фосфор. Ці складники то добрі ліки для недокровних, для слабовитних дітей і для нервових. Цукрова морква дуже багата в складники, звані вітамінами. Ї повинні їсти діти сиру, а немовлята повинні їдставати сік з моркви. В соку тїм є фосфор і ванно, оба ці складники потрібні для росту тіла й помагають при недугах серця і жовчі. Помідори мають багато вітамінів, овочевий цукор та овочевий квас; тому дуже здорові. Побуджують перемїну матерії, помагають при недугах печіниці. Однеще шкідливі для тих, що мають нахил до рїжних боляків. Огірки добре роблять при лїнївїм діянню кишок і при надмірнім осаджуванні товщу. Редька і редківця (особливо

сік) помагає на творення жовчевого каміня. Чорна редька знаменитий лік на ревматизм і запалення жовчевого мішочка. Червоні буряки чистять кров, ділають на розвільнення й добрі на недугу нирок. Селера чистить кров. Одначе хорим на серце і на подягру шкодить. Зелена цибуля багата в вітаміни й побуджує травлення. Цибуля чистить кров і тому поправляє краску лиця (церу). Має також впливати на довше життя.

Не надїйся на вигру, ні знахідку, тільки твори собі сам найтревкіше майно з ошадностей, складаних

у ЗЕМЕЛЬНИМ БАНКУ ГІПОТЕЧНИМ У ЛЬВОВІ, ул. Словаського 14.

(Філія Банку: Станіславів, вул. Собіського 11).

Роман Переяславич.

Сяницькі церкви й парохія в давнині.

(Продовження).

Ця записка в українським перекладі звучить: „Міщани Сянока, маючи приказ від тодішнього правительства (правдоподібно від магістрату), щоб у трьох днях виставили на визначеному ґрунті (розуміється церкву), інакше їм по упливі речинця не можна буде в місті будувати церкву — на скорості закупили деревляну церкву знесену в місточку Ясениці коло Коросна (яка правдоподібно була під визнанням св. Духа), з котрої образи, до Яблонської церкви взяті, досі існують, спровадивши дерево, згадану церкву поставили в Сяноці, котра стояла де року 1789... — На основі наведеного переказу можна заключити, що запроєктованої церкви під визнанням св. Отця Николая не збудовано в Сяноці ізза браку часу, бо прямо протиприродним було вимагати від українських сяницьких міщан, щоб упродовж трьох днів вони поставили церкву. А що ті міщани відзначалися великим і гарячим патріотизмом, та сильним привязанням до віри своїх батьків, отже не могли ні на мент погодитися з гадкою, що вони мусили б обходитися без своєї святині, та розплинуться і щезнути в чужонаціональній таборі. Тому, користаючи з нагоди, примусової розбірки церкви в місцевості Ясениці, біля Коросна, закупили з неї матеріал, перевезли чиморіше до Сянока, де до означеного речинця, зголосивши його, побудували з нього їзбу церкву. А що скасована ясеницька церква була правдоподібно під визнанням св. Духа, отже її новозбудовану церкву в Сяноці віддано теж під опіку св. Духа.

Коли взяти під увагу гостру релігійну нетерпимість, яку в другій половині XVI століття за короля Жигмонта Августа приміювали до акатолків, а зокрема супроти т. зв. „православних“ та взагалі супроти східняків, то вище наведений переказ стає знові правдивий і зрозумілий. Тим більше, що подібне діялося теж і по інших містах, ось прим. у Дрогобичі. Зрештою традиційна „любов“ супроти історичного сусіда не нинішня, ані не вчорашня.

ЦЕРКВА ПІД ВІЗНАВНЯМ ЗІСЛАННЯ СВ. ДУХА В СЯНОЦІ.

З другої знову сторони нічо не виключає евентуальности, що українські, сяницькі міщани таки могли побудувати церкву св. Отця Николая на т. зв. „валах“ в Сяноці. Одначе, коли це прийняти, то церква та з невисяених причин мусіла стояти коротко, бо вже в 1667 році подибуємо на тім місці церкву під визнанням св. Духа. В тім останнім випадку вище наведений переказ — про закупно матеріалу зі скасованої церкви в Ясениці, та про вибудування з нього нової церкви в Сяноці — належалоб віднести до часу, в яким не стало церкви св. Отця Николая, а не до часу безпосередно після примусової розбірки церкви св. Великомух. Димитрія на княжій замковій площі.

В звязку з тим належить підчеркнути обставину, що ще на початку XIX століття стояв в пізнійшій, мурованій Церкві св. Духа в Сяноці окремих, бичний престіл, присвячений св. Отцю Нико-

лаеві. Це мало б, нагадувати існування колись у Сяноці церкви св. Отця Николая, подібно, як бичний престіл Пресвятої Богородиці — разом з іконою Богоматери з давньої церкви — нагадував і нагадує існування церкви Різдва Пречистої Діви Марії в Сяноці (на т. зв. сяницьким „предграддо“ — передмістю).

Деревляна церква під визнанням св. Духа в Сяноці перестала від 1667-го до 1789-го року. На її місце побудовано в 1774—1789 р.р. — заходами тодішнього, сяницького пароха, о. Івана Куневича, — нову, муровану церкву, яку віддано так само, як і попередню, під визнання Сходу св. Духа. Та церква стоїть в Сяноці по нинішній день. Кошти будови покрито, як пишуть автори сяницької, парохіяльної хроніки, „з вижебраней складки“, т. зв. зі зібраних, та добровільно зложених жертв, до яких спеціально належать жертви гр. гр. Мнішка і Стадницького. Опісля в 1827 році побудовано побіч церкви високу, муровану дзвіницю, яка саму церкву підносить неначе в гору, та додає її більшого блиску, та більшої краси й поваги.

Теперішню, сяницьку церкву, з котрою вжуться милі спомини бувшої, численної, гімназійної молоді греко- католицького обряду, піддавано трикратно, чи навіть чотирикратно відновленню. І так в 1888 році перевів основний ремонт церкви і дзвіниці тодішній, сяницький парох, бл. п. о. Василь Чмарник, якого зникає є вмурована до стіни по лівій стороні від входу в сяницької церкві. Відтак в 1907 році — з нагоди будови нового, приходського дому в Сяноці — перевів ремонт фундаментів сяницької церкви, та в середині її помалював місцевий парох, о. Крилошанин Омелян Константинович. Вкінці в 1933 і в 1935 році перевів той сам парох основний ремонт сяницької церкви назовні.

З теперішньою церквою Сходу св. Духа в Сяноці лучиться релігійний сентимент (почування) багатьох інтелігентів, бувших учнів в сяницької, державної гімназії, котрі до той церкви ходили, щоб заспокоїти свої релігійні потреби. Неодин з них, ще як ученик народньої школи, приступав тут по раз перший до св. Тайн, неодин шукав тут духовної помочі й покріплення на певній дорозі життя, в неодному розпалювався тут іскорою покликання до священниого стану... Неодин теж з них, маючи засідати до іспиту зрілости, спішив тут помолитися, щоб для цього діла виеднати в Бога благословення та опіки у Пречистой.

Зі сяницькою церквою вжеться теж і народній сентимент (почування) її сталих, та бувших, часових парохіан... Тут в 1911 році відбулося релігійне торжество з нагоди 100-ліття уродин о. Маркіана Пашкевича, а на площі перед церквою сформувалася похід його учасників, які маніфестаційно перейшли вулицями міста... Тут дня 10. березня, 1918 року зложено Всевишньому прилюдну подяку за закінчення Берестейського миру (10. II. 1918), та за тодішнє відродження Української Держави над Дніпром... А відтак з той самої площі вирушив вулицями міста величавий похід на ринок, щоб навязати до славної, національної традиції міста Сянока, та заманіфестувати український характер сяницької землі...

Григорій Гануляк.

ЄВЧИН ЗЯТЬ.

Сценічна картина на дві дії, зі співами й танцями.

Юлько: Як треба буде, то й овшій. Ось ти журився, що грошей нема, підемо оба на заробіток...

Лірник: То конкуренція для мене.

Юлько: Ні, дідусю, це не буде конкуренція, бо ми будемо співати веселіші пісні, ось наприклад такі (до Івана): Івасю, помагай:

Юлько (акомпаніюючи на гітарі, співає):

Маля баба три доньки,
Всі три були русинки,
Всі повідавала, всі повідавала,
За Божі слуги.

Іван: Ги-ги, за Божі слуги.

Юлько:

Одна пішла за попа,
Друга пішла за дяка,
А третя бідная, фартушина підлая,
Пішла за хлопца.

Іван: Га-га, пішла за хлопца.

Юлько:

Одна лежить в подушках,
А другая в перинах,
А третя бідная, фартушина підлая,
За пецом в трісках.

Іван: Ах, ах, за пецом в трісках.

(Гурт скупачів збільшується, входить: Євка, Ганя, Андрій та заступається біля гурту).

Андрій: Ганка, позерай, сес паніч.

Ганя: Де?

Андрій: Тот, што співат і грає, не пізнаеш?

Ганя: Та як жебим не пізнала, пізнаю. Мамо, смотте, який гардий.

Євка: Та виджу, та ищи коби што! виджу.

Юлько (співає далі):

Одна їздить в повозах,
Друга їздить на возах,
А третя бідная, фартушина підлая,
Їздить на тачках.

Іван: Ах, ах, їздить на тачках.

Юлько:

Одна пішла до печка,
Друга до чистилиця,
А третя бідная, фартушина підлая,
Просто до неба.

Іван: Ба-ба, просто до неба.

Лірник: Люденькове добри, што я чую, та то наши панічки, то не якіси бишцифранти.

Євка: А ви не знали? Та то паніч з гір, ксенжий син.

Юлько (вітається з Євкою і Ганею): Здорові були, мамуню, здорова була Ганю.

Євка: Дай Боже і вам здоровля, добрі жєсте пришли до нас на кермаш.

Юлько: А як же би то було, щоб на вашім кермаші не бути.

Євка: А прижде же пак до нас, на гостину.

Юлько: Прийдемо, оба з товаришем, це мій товариш, івась Пекарєнко.

Іван: Як на гостину, то ми тєє, як його, і овшій, дуже нам приємно.

Ганя: Ви барз гарді співали, ми так не гміємо, хоц то наша співанка.

Іван: То тєє, як його, Юлько такий співав, а я лише тєє, як його...

Юлько: Ти не тєє як його, але кажи отверто, шо ти співаеш кращє від мене, я не погніваюєсь.

Андрій: Обастє гарди, тимчасом будьтє здорови.

Євка: Треба до церкви, бо гнес велика отправа, але не забудьтє, панічу, про нас.

(Гурт розходиться. На сцені зостають лише Юлько та Іван).

Іван: Знаєш, Юлько, красавица, тєє як його.

Юлько: Котра? Мати чи дочка?

Іван: Та тєє як його, обі, але дочка перша кляса.

Юлько: Ну, тільки не дуже захоплуйся, бо зі мною матимеш діло.

Іван: Як це, тєє як його, з тобою?

Юлько: А зі мною. Це ж моя наречена.

Іван (зробив великі очі): Тво...я, тєє, нар...наречена? Тєє, як його, я тєбе не розумію.

Юлько: Щож тут незрозумілого? Ганя моя наречена.

Іван: Як це? Хлопка?

Юлько: А ти з якого роду?

Іван: Я тєє, як його, з хлопського, але ти?

Юлько: Я попівський син, але це мене не бентежить зовсім, хіба ми діти не одної матері...

Іван: Та воно правда, тєє, як його, але то на те ти здавав матуру і про університет думаєш, щоб врешті рєшт аж з хлопкою женигсь? Хіба, що вона дуже багата?

Юлько: Така, як усі сільські дівчата, має два-три мори поля, дістане в приданє може ще корову, скриню, перину, — дуже роботяца.

Іван: Ну то як, вона працюватимє на ріллі, а ти?

Юлько: Я тєж працюватиму з нею.

Іван: То наш університет дідько взяв?

Юлько: Чому дідько взяв? Ідемо, чи хочу сказати, пішки підемо до Львова, записуємось на університет, та будемо далі товаришувати.

Іван: Ні, це тєє як його, або я з глузду зіхав, або ти.

Юлько: Ти можливо, але я ні. Ти ж сам признав, що вона красавица, перша кляса, як ти сказав, то чо же тепєр вередуєш?

Іван: Добре, добре, тєє як його, але чоловіче слухай, чи на те, щоб з хлопкою вженитись треба аж матуру здавати та ще про університет мріяти, та до плуга і гною не треба ж стільки студій тай ще висолих шкіл, тєє.

Юлько: Отут, Іване, ми розходимось у наших поглядах. Якраз на сєлі треба нам освічених людей, інтелігентних людей, я хочу покінчити всі школи не на те, щоб здобути собі якусь „посяду“, бо сьогодні такі часи, що можеш мати кілька докторських дипломів, а ті дипломи не дадуть тобі ні посади ні хліба, але ми повинні вчитись, щоб для себе здобути всі знання, широкий світогляд, щоб не бути обмеженим людиною.

Іван: Гарзд, все тє, бачиш, в порядку, але тєє, як його, як ти з такою жінкою підєш між люди, вонаж тєє як його, ну, скінчила хіба сільську школу.

(Далі буде.)

Радикальний чорт на стіні.

Коли когось засліпить ненависть до нас, тоді він зумисне знаходить і нагоду і причину на те, щоб нас переслідувати, лягати, ба й навіть з ножем на нас кинутися. Кажемо тоді, що той „хтось“ шукає собі в нас напасти, що він є нашим зубатим ворогом, а ті причини до напасти не є ніякими причинами, а є радше отим якби чортом, що його той ворог своїми власними руками намалював на стіні й бе в нього аж стіна дрижить... У висліді — чортові аж нічого гірше не станеться, а зі стіни, якщо не завалиться від ударів, то в найліпшій випадку авесь тинк облігає...

Дволітня боротьба львівських соціалістів - радикалів проти Матірнього Т-ва „Просвіта“ була нічим іншим як тільки биттям отого чорта, вималюваного руками радикалів на стінах просвітнянської будівлі, бо причин до тієї боротьби — поза тою, щоб просунути до Виділу бодай одного свого годованця — навіть і найменших не було. Тоже не диво, що нарешті українському громадянству ввірвався терпець і на останніх Загальних Зборах Матірнього Товариства просвітнянські делегати цілого краю навіть не допустили до голосу радикальних крикунів та з найвидчим обуренням показали цим шкідникам двері. Котюзі було по заслугі. Але вперті, викинені на львівському ґрунті радикальній Івані зі ступою — як ми їх в 12-тому числі назвали — перенесли свою розкладову роботу на низові клітини „Просвіти“. Загудо по багатьох читальнях від радикальських і соціалістичних вигуків і повіяло соціалістичним (читай: комуністичним) духом. Почалися партійні грізні й бійки так, що в цілому ряді місцевостей Матірнє Товариство приневолене було опановані радикалами читальні порозвязувати. Що більше, Матірнє Товариство мусіло розвязати навіть і одну філію „Просвіти“ (в Рогатині), що її захопили радикали та розпочали в цілому повіті свої анархічні вискоки. І тут можна було запримітити щось дуже прикре: розвязані читальні, згл. радикальські їх виділи, „хтось сильний“ брав „в оборону“ перед Матірнім Товариством (!) і завдяки тому ці „виділи“, супереч постановам статуту, зі злорадним почуттям „добіди“ виконували свої обовязки (Звени-

город у Бібреччині й ін.). Та найсумніше, що такому прикрому явищу потурала верхівка радикальської партії й нишком затирада з здоволення свої руки... Тут уже наглядно можна бачити, що буючи намальованого чорта, радикали розгнали або й завалили неодну стінку в просвітнянській будівлі.

Поза газеткою „Громадський Голоз“ радикальські редактори видають ще й т. зв. „Самоосвіту“, дешеві, щомісячні брошури з претенсіями до науковости, що їх теж намагаються масово поширювати. Кинь сміявся б з „науковости“ цих брошур, але всетаки ці брошури є дуже небезпечним засобом до затрюгання особливо молодих і недосвідчених душ. В цих брошурах радакальські „вчені“ викладають про суспільствознавство, розвиток культури й цивілізації, політику (на Марсі!), свідоме материнство (за хлоспський розум: зігнанню плоду) і т. ін., і т. п. Та найбільше плетуть вони про т. зв. природничі науки, тобто найчастіше теревенять про повстання вселенної, про початки й розвиток

життя на землі та звичайно найзавятіше боронять Дарвінового твердження про те... „що людина, мовляв, походить від мавпи“... Що декотрі з їх редакторів є дуже подібні до мавпи, про це переконалися наш шановний читач, колиб їх навч бачив, але річ не в тому.

Пішучи отакі теревені радакальські редактори горляють, що будцімто несуть народові знання й культуру, а на ділі, як запеклі вороги Церкви й релігії, мають одню на меті: підважити авторитет Церкви, викликати в читачів сумніви щодо стійности правд релігійної і тимсамим заганяти невідомі маси в моральну пропашть безвірництва.

І тут вилізти шло з драгнитоного радикального міха. Тут, як на долоні видно, що в наведених обох випадках вони намагаються заволодіти душами мас і повести їх на шлях, що посередню веде в обійми комуні. Отже московський сатрап, під хамським чоботом якого стогне й кривавиться Україна, може тільки полескати по раменах „тутешніх“ соціалістів - радикалів в їхню боротьбу з національно - релігійним напрямком українського галицького життя.

З наших сіл і міст

Від Рибня здовж і в ліво та право від шляху Новий Санч — Підкарпаття порозміщувалися вже чисто польські оселі: Згаданий Рибень і майже рівнобіжно з ним — Фрицова.

Дальше, Попардова (на право від шляху), Гамриська (на ліво), Навоева (здовж шляху). Тут, міжмоходом, слід пригадати про переказ, який каже, що між Рибнем та Навоевою була, в давну-давнину, наша гр.-католицька церква. — Знову ж щодо Навоевої, то в ній, за панцизняних часів, був осідок управителів навоївських, панцизняних, грабських, маєтностей.

А до неї як, за панцизняних часів, у тій околиці, ключової оселі між іншими, за тихже часів, належали й наші, — почавши від Крижівки аж по Рибень, лемківські оселі.

Туди теж мешканці тих осель мусіли віддавати й відбувати всякі „повинности“ і звідси діставати дозволення на женячку; словом —

бути підданими кожночасних, тодішніх, властителів Навоевої.

Тутже стояв відділ піхотного грабського війська. — А властителями загданих наших, — до панцизняної Навоевої з мусу приналежних, осель стрічаємо: Браніцьких, Сангушків, Любомірських — один з Любомірських Станіслав крім інших титулів титулував себе, у своїх грамотах, воєводою українських земель (в ор. руських). Останнім з властителів давньої Навоевої був і це до теперішніх часів тут заховався — Стаднікі.

За знесенням австрійського цісаря Фердинандом, 22. IV. 1848. р., панцини, магнацька власть до селянських осель і їх мешканців упала.

Та тавро панцизняної неволі осталося на душі нашого хлібороба до нинішнього дня. Він, той живить інших сусупільних верств, до нинішнього дня ще не розпростер своїх життєвих крил до належного і свободного лету, але остався сон-

ною, байдужою, пригнобленою і, не врючою в свої сили людиною. Дослівно, над ним ще царить неволя духа.

За це, при знесенні панщини „грабиво“ неконечно потерпіли. — Ось приміром і навоївський грабня крім гарного замку в Навоевій має ще багато піль, а ще більше лісів. Крім того має ще, в Навоевій, може найкращий у Сандечині паровий тартак, на якому свого часу лемківське дерево, різали жида.

Великим ділом було знесення панщини. Зже на саму згадку про це кожний хлібороб теплим словом згадає того цесарика, котрий розкув сирій народ з панщиняної неволі. І цілком слухаю, що таке діло остає невмирущим спомином. Але сід тут навести, що того австрійського цесарика до знесення панщини такі не конечно привела доброта. Куди більше змусили його до того обставини, і то не будьякі обставини.

Саме тоді на заході Європи розгорівся світ, а невдоволеній сирій народ підняв за свої життєві права проти магнатьського самовладства смертельну борбу. А тойже революційний гомін загостив власне і до тодішньої Австрії, до якої між іншими, належали і наші Землі. В Австрії стало горячо. Габсбургський трон почав тріпати. А в цього власне задумали скористати пани-поляки, щоб відірватися від Австрії.

В таких то якраз гарячкових обставинах згаданий австрійський цесар пригадав собі працюючий нарід яко підпору для свогою трону та щоби собі тойже нарід для тогож трону приєднати, виєс, згаданого року цілковито фізичну панщину.

Ще мимоходом належить пригадати, що два літа перед знесенням панщини, Австрія, занюхаючи, що ті власне пани - поляки підготовляють проти неї повстання, штурдено підбурила польських селян проти тихже польських панів, а ті польські селяни майже по цілому краю кинулися на тихже, пригтовляючих проти Австрії повстання, панів і справила їм криваву різню.

Той чорної „рабації“ в польській історії мабуть не було би: якщо не булоб панщини, та польський пан обходився з хлопом по людськи, дбав, щоб не тільки йому, але і хлопів добре жилися, і, не лише він, але і хлоп був би хоч трохи освічений.

(Далі буде).

Никифор.

СЕЛО ПЯТКОВА РУСЬКА,
повіт Добромиль, почта Жогатин.

В наших селі є три читальні, одна в середині села „Просвіти“, а дві по обох кінцях „Рідної Школи“. В долішньому кінці вибудували будинок давніше, а тепер будують в середині і в горішньому кінці. Бажаємо успіхів якнайкращих Пятковій Руській. Лише працюйте дальше. Не забудьте і про присілок Залозок. Чи вже пробудився, чи спить?

Гість.

ДО ОСНОВНИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ОБОВ'ЯЗКІВ

належить обезпечити від огню також господарські знаряди, живий інвентар, хатню обстановку, одяги, білля і т. п.,

в Товаристві Взаїмних Обезпечень „ДНІСТЕР“ у Львові, вул. Руська ч. 20.

НАСЛІДУВАННЯ МАРІЇ, зладив о. М. Ф. ЧСВВ., стор. 118. Ціна 30 гр + 15 гр. пошта. Прегарна й пожиточна книжечка! Особливо ціна для тих, що хочуть вести побожне життя, по приміру Небес. Царниці-Марії. Книжечка ця, прикрашена гарним образцем Пречистої Диви Марії, має вигляд малого, гарного й вигідного молитовника. Кожна сторінка провадить нас ще ближче й ближче до Ісуса і до Марії. Поручаємо її в першій мірі членам Марійських Товариств. З нею не повинні вони ніколи розлучатися.

ЗЛОЧИННА ІСКРА — про лиху книжку й пресу написав М. Чернець, Жовква 1938, стор. 48, ця книжечка необхідний засіб протиставитися ворожим затіям на душу українського народу, яку різні лежероки зводять на манівці обридлого лектурно, безбожницькими книжками. Не уявляємо собі парохіальної бібліотеки без цієї цінної книжки, ні правдивого християнина, що не перечитав би собі та деяких місць у цій книжечці не навчився б на пам'ять!

Ю. Т.

ВЕЛИКА РЕФОРМА Чина Св. Василя В. 1882 р. о. М. Коровець, ЧСВВ. Ч. IV. Жовква 1938.

—о—

Коси і серпи „ЦЕНТРОСОЮЗ“ такі найкращі

ЛИСТУВАННЯ.

Вп. Др. Ф. К.: ми не одержали Вашої книжечки п. н. „Юнацькі серпи“. Статтю про діяльність о. П. Ш. з щирою подякою одержали; піде зі зникмою о Ш. Привіт.

Вп. Михась З.: слухачі ані апарату не маємо. Фот. апарат маємо, але його нам треба. Самоосвітників теж не маємо, але за те інші книжки Вам вислаю. Чому пишите, щоб прислати окрему сторінку для молодих юнаків, та же ми кожний допис використовуємо. Пишіть Ціро Вас і Вашого Тата поздоровляємо

Вп. Богдан Молотник з Пельні: має запланувати передлату по кінець 1938 р. від п. Бобака із Суд. Вишні. Привіт.

ХОТО НАПРАВДУ РОЗУМНИЙ.

В читальні розговорилися про те, хто в селі найрозумніший. Один каже, що цей розумний, другий вказує на іншого. Але секретар читальні озвясні: „Ви називаєте того то татого мудрим — але не можете знати чоловіка, на якого всі сказали би одногдиго: той направила найрозумніший!“ — „Ну, то що ви скажете?“ запитали секретаря. — „Я скажу, що понад усі ті розум є ще один розум, практичний життєвий, і тільки чоловік з таким розумом можеє назвати найрозумніший. Я знаю одну мудрість, яка перевище і скріплює аську ішу мудрість. Во треба бути не тільки розумним в одному, але і вміти забезпечити те, що тим своїм розумом чоловік надбає.“ — „Про якуж мудрість ви думаєте?“ — запитали всі цікаво. — „Та мудрість то ошадність!“ — сказав коротко секретар. „Покажу Вам на прикладі.

Михайло справді розумний, бо не тільки добре господарить, але й дбає щоб себе забезпечити на гірше і побільшити своє майно. Ви знаєте, що він уже з дев'ять років складає свої ошадності в нашій Земельній Банку і прикупив собі землі за ті ошадності в крайній потреби, коли всі ви мусите зашукатися в лихварів. Оце в мене розумний чоловік. І добрий громадянин, бо він знає вже, яку користь приносить ошадності, зложени в наших рідних банках, не тільки щадникам, але і загалом.“ Всі признали секретареві правду — і рішили зоганити Михайла в його життєві мудрости. І неважко уже негодий став щадником Земельного Банку Гіпотечного, — бо така ошадність то правдива мудрість, яка приносить користь не тільки тому розумному ошадникові, але і цілому народові! (Ю).

Щурів нищить Ратина і Ратиніна.
Миші пільні нищить Мишина. Вживана в цілому світі.

„Серовак“

Сп. з О. О.

Львів, ул. Сенаторська ч. 5.